

STATUT i PRAVILNIK

VRHBOSANSKOG BOGOSLOVNOG SJEMENIŠTA

Sarajevo, 2006.

**STATUT VRHBOSANSKOG
BOGOSLOVNOG SJEMENIŠTA**

**PRAVILNIK VRHBOSANSKOG
BOGOSLOVNOG SJEMENIŠTA**

Odobrio:
Vinko kardinal Puljić
Vrhbosanski nadbiskup
30. studenog 2006.

Sarajevo, 2006.

Izdaje:

Vrhbosansko bogoslovno sjemenište

Josipa Stadlera 5

BiH - 71000 Sarajevo

STATUT VRHBOSANSKOG BOGOSLOVNOG SJEMENISTA

Povijesni uvod

Apostolskim pismom *Ex hac augusta* pape Leona XIII. od 5 srpnja 1881., kojim se ustanovljuje biskupska hijerarhija u Bosni i Hercegovini, određeno je da se otvori pokrajinsko bogoslovno sjemenište za odgoj i izobrazbu dijecezanskih svećenika. Papa u apostolskom pismu kaže da se treba brinuti o porastu broja domaćih svećenika koji će se odlikovati čudorednom čistoćom, pobožnošću i revnošću, čestitošću i koji će biti znanstveno izobraženi, da bi mogli s obilnim plodom obnašati sve svećeničke dužnosti i marljivo ulagati sve svoje snage za širenje vjere u svojim rodним krajevima. Stoga Papa, čvrsto uvjeren da ovom pothvatu neće nedostajati potpora državnih vlasti, u međuvremenu odlučuje i bez ikakve odgode određuje da se „u Vrhbosanskoj nadbiskupiji osnuje pokrajinsko sjemenište za klerike, koje će odgovarati potrebama i te nadbiskupije i ostalih biskupija koje njoj dodjeljujemo kao sufraganske. Sasvim se pouzdano nadamo da će na taj način izići što više izvrsno odgojenih evanđeoskih radnika iz svjetovnoga klera koji će vjerno i radosno obrađivati Gospodnji vinograd, povezani jednim duhom ljubavi i sloge s pitomcima redovničkog ustroja, kojima je prikladno i dalje povjeravati dostojne službe zbog dugotrajnih napora kojima su brižljivo nastojali steći zasluge za

Crkvu i spasenje duša u onim krajevima“.¹

U duhu ove odredbe dr. Josip Stadler, preuzevši službu prvoga nadbiskupa u Vrhbosanskoj nadbiskupiji 1882. god., otvorio je u Travniku *Nadbiskupsko dječačko sjemenište*² i gimnaziju. Kad su prvi dijecezanski maturanti te sjemenišne gimnazije dospjeli do teološkog studija, nadbiskup je 1. rujna 1890. otvorio u zgradi *Nadbiskupsko dječačkog sjemeništa* u Travniku prvo godište *Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa*³ i prvu godinu filozofsko-teološkog studija.

¹ Usp. LEON XIII., *Ex hac augusta, litterae apostolicae quibus hierarchia episcopalis in Bosnia et Herzegovina instituitur*, (Apostolsko pismo kojim se ustanovljuje biskupska hijerarhija u Bosni i Hercegovini), izdala: Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine, Sarajevo 2006., str. 33.

² Usp. *Travnička spomenica: prigodom pedeset-godišnjice Nadbiskupskog sjemeništa i Nadbiskupske velike gimnazije u Travniku 1882-1932*. Ur. Kamilo Zabeo (Sarajevo, Akademija „Regina apostolorum“, 1932), 113. *Spomenica Vrhbosanska 1882-1932*. u izdanju Akademije Regina apostolorum, Sarajevo, 1932., na str. 34 koristi se samo naziv Dječačko sjemenište.

³ Usp. Pero SUDAR, „Odgojni sustav u radu Vrhbosanske bogoslovije“, u: *Vrhbosanska katolička bogoslovija 1890-1990*. Ur. Pero Sudar, Franjo Topić, Tomo Vukšić, *Studia Vrhbosnensia*, br. 5 (Sarajevo - Bol: Vrhbosanska katolička škola, 1993.), 258.

Nadbiskup Stadler je u međuvremenu podizao zgradu *Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa* u Sarajevu, pa su 1. rujna 1893. bogoslovi, poglavari i profesori prešli u novosagrađeni dio *Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa* u Sarajevu. Upravu u Bogosloviji nadbiskup je povjerio isusovcima. Zgrade obaju sjemeništa vlasništvo su *Vrhbosanske nadbiskupije*. *Nadbiskupsko dječjačko sjemenište* u Travniku i dio *Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa* u Sarajevu oduzeti su 1944. god. od Nijemaca. Nakon ulaska partizana u Sarajevo, Nijemci su se povukli te se u prostorije uselio jedan partizanski medicinsko-sanitarni bataljun. Republičko ministarstvo prosvjete priopćilo je biskupima 25. prosinca 1946. da uskraćuje odobrenje za daljnji rad Bogoslovije. God. 1947. komunističke vlasti su pretvorili dio zgrade zakratko u vojarnu a zatim u studentski dom. Nacionalizacijom je onemogućeno daljnje djelovanje. Nakon dugih i mukotrpnih pregovora s tadašnjim vlastima u Socijalističkoj republici Bosni i Hercegovini (SR BiH), vrhbosanski nadbiskup dr. Smiljan Čekada kupio je svoje vlastito Sjemenište i 25. studenoga. 1969. otvorio je prvi tečaj bogoslovnog studija u nenacionaliziranom, tzv. profesorskom dijelu zgrade što je poslije prošireno na cijelo zdanje. Uprava *Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa* povjerena je 6 srpnja 1972. dijecezanskim svećenicima. God. 1973./1974. obnovljena je zgrada Bogoslovije. God. 1980. Bogoslovno sjemenište dobiva ime *Vrhbosanska katolička bogoslovija*, koja je obuhvaćala odgojnu i

školsku ustanovu: *Vrhbosansko bogoslovno sjemenište* i *Vrhbosansku visoku teološku školu*. Zbog ratnih sukoba u BiH 1992. god. *Vrhbosansko bogoslovno sjemenište* i *Vrhbosanska visoka teološka škola* nalaze svoje privremeno utočište u dominikanskom samostanu u Bolu na Braču.

Neposredno prije povratka u Sarajevo 1996. god. ponovno je obnovljena zgrada *Vrhbosanske katoličke bogoslovije*.

God. 1996. rastavljene su uprave *Vrhbosanske visoke teološke škole* i *Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa*.

Vrhbosanska katolička bogoslovija imala je veliku čast ugostiti Svetog Oca Ivana Pavla II. u svojim prostorijama 12. travnja. 1997. tijekom njegova pastoralnoga pohoda BiH.

Vrhbosansko bogoslovno sjemenište u svojoj 115-godišnjoj povijesti imalo je samo dva službeno odobrena statuta od mjesnoga ordinarija. Prvi je odobren 1890. god. od nadbiskupa Stadlera pod nazivom *Statuta seminarii maioris Vrhbosnensis* koji je tiskan 1903. god.. Drugi statut je odobren 23. listopada 1980. od nadbiskupa Jozinovića pod nazivom *Statut Vrhbosanske katoličke bogoslovije s Uredbom o zajedničkom životu bogoslova u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu*.

Naziv, svrha, sredstva

Čl. 1.

Pod nazivom *Vrhbosansko bogoslovno sjemenište* (Sjemenište ili VBS) u Sarajevu podrazumijeva se

odgojni zavod u kojem se odvija zajednički život u svrhu osobne formacije kandidata na ministerijalno svećeništvo u Vrhbosanskoj metropoliji.

Čl. 2.

§ 1. Glavna svrha *Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa* jest omogućiti katoličkim mladićima, prvenstveno iz dijeceza Vrhbosanske crkvene pokrajine, koji se osjećaju pozvani na ministerijalno svećeništvo, ljudsku, moralnu i duhovnu izgradnju nužnu za vršenje svećeničke službe.

§ 2. Ova svrha ostvaruje se u duhu: propisa općeg crkvenog prava, smjernicama učiteljstva opće i partikularne Crkve, te partikularnog prava i pastoralnih potreba Vrhbosanske crkvene pokrajine.

§ 3. Odgojnu i općeobrazovnu svrhu ostvaruju odgojitelji u suglasnosti s nadležnim ordinarijem.

Čl. 3.

Duhovnu, pedagoško-znanstvenu i filozofsko-teološku izobrazbu obuhvaća program *Sjemeništa i Vrhbosanske katoličke teologije (VKT)*.

Čl. 4.

Sjemenište ima svoj pečat koji se nalazi kod rektora (pečat br. 1) i koji se stavlja na dokumente te zajedno s potpisom službene osobe daje dokumentima autentičnost i pravnu valjanost.

Čl. 5.

Vrhbosanski ordinarij provida materijalna sredstva za redovan život u Sjemeništu.

Pastoralni značaj

Čl. 6.

§ 1. Zajednički život i sav odgoj bogoslova u Sjemeništu ide za tim «da se oni izgrade kao pravi pastiri duša po uzoru na našega Gospodina Isusa Krista, Učitelja, Svećenika i Pastira» (*Optatam totius* [OT], 4).

§ 2. U Sjemeništu kandidati se spremaju za službu učitelja vjere, liturga i predstojnika kršćanske zajednice pa se «moraju prema tom pastoralnom cilju zajednički usmjeriti svi programi duhovnog, intelektualnog i disciplinskog odgoja» (OT, 4).

§ 3. Budući da svećenici jedne biskupije sa svojim biskupom sačinjavaju jedan zbor prezbitera (usp. *Lumen gentium* [LG], 28; *Presbyterorum Ordinis* [PO], 8), Sjemenište ima zadaću da se «između pitomaca, njihovih biskupa i dijecezanskog klera učvrste snažne veze koje se temelje na međusobnoj ljubavi, čestom razgovoru i svakovrsnoj suradnji» (*Ratio fundamentalis* [RF], 22).

§ 4. Ovaj pastoralni značaj Sjemeništa temelj je života i djelovanja svih koji u njemu borave te daljnjih odredbi ovoga Statuta.

§ 5. U sjemeništu nema mjesta ona crkvena (i necrkvena) osoba koja nije voljna ili nije u stanju aktivno i konstruktivno pridonositi temeljnoj zadaći Sjemeništa kako je opisuju gore navedeni paragrafi.

Uprava i ravnateljstvo Sjemeništa

Čl. 7.

§ 1. Vrhbosanski nadbiskup ima vrhovnu vlast nad Sjemeništem. On se u svojoj službi treba konzultirati i s dijecezanskim biskupima Biskupske konferencije BiH.

§ 2. Vrhbosanski nadbiskup snagom svoje službe: predstavlja Sjemenište pred Svetom Stolicom i Biskupskom konferencijom; izdaje opće odredbe i smjernice ravnateljstvu; posavjetovavši se s ostalim dijecezanskim biskupima, postavlja i razrješuje poglavare, te prima kandidate u Sjemenište.

§ 3. Dijecezanski biskupi Vrhbosanske crkvene pokrajine brinu se za dovoljan broj kvalificiranih i prikladnih odgojitelja koji će obavljati, ne samo odgojne nego i općeobrazovne službe u Sjemeništu.

§ 4. Vrhbosanski ordinarij je dužan jednom godišnje vizitirati Sjemenište. Tom prigodom ravnateljstvo podnosi izvještaj o životu i radu u Sjemeništu. Preporučuje se da ostali dijecezanski biskupi Vrhbosanske metropolije također jednom godišnje pastirski pohode Sjemenište.

Čl. 8.

§ 1. Ravnateljstvo Sjemeništa sačinjavaju: rektor, vicerektor, duhovnik, prefekt i ekonom.

§ 2. Ravnateljstvo vodi i usklađuje rad Sjemeništa u duhu propisa općega crkvenog prava, ovoga Statuta i smjernica biskupa. Ono daje konstruktivne inicijative na odgojno-obrazovnom i liturgijsko-pastoralnom planu i podupire takve

samoinicijative od bogoslova. Neka se «na svaki način promiče međusobno povjerenje između odgojitelja i pitomaca da se uspostavi autentičan i uspješan dijalog» (RF, 24).

§ 3. Važnija disciplinska i odgojna pitanja ravnateljstvo rješava na svojim sjednicama; svi članovi ravnateljstva složno provode prihvaćene zaključke, bez obzira na drugačije mišljenje nekoga od članova.

Rektor

Čl. 9.

§ 1. Rektor stoji na čelu Sjemeništa te mu pripada redovita vlast na izvanjskom i nutarnjem pravnome području (kan 131, § 1). Snagom svoje službe predvodi zbor odgojitelja u izvršavanju odgojne i upravne zadaće Sjemeništa.

§ 2. On saziva sjednice ravnateljstva, povjerava ostalim članovima ravnateljstva konkretne zadatke i nadležnosti koje nisu izričito obuhvaćene ovim Statutom, bdije nad izvršavanjem kućnoga reda propisanoga *Pravilnikom Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa*, te nadzire rad kućnoga osoblja.

§ 3. Rektor Sjemeništa vrši službu župnika u Sjemeništu, osim u stvarima koje određuje kan. 262 i osim redovitoga slušanja ispovijedi pitomaca (kan. 985).

§ 4. Rektor otpušta kandidata iz Sjemeništa u dogovoru s vrhbosanskim ordinarijem i o tome obavještava ordinarija dotičnoga bogoslova.

§ 5. Provodi izvidni postupak prije primanja službi i svetih redova te prosljeđuje rezultate biskupima.

§ 6. Prima i rješava službene dopise te zastupa Sjemenište pred crkvenim i građanskim vlastima, ali u važnijim stvarima uz pristanak vrhbosanskog nadbiskupa.

§ 7. Suraduje s *Vrhbosanskom katoličkom teologijom*.

Vicerektor

Čl. 10.

§ 1. Vicerektor u svemu pomaže rektoru te ga zamjenjuje u slučaju odsutnosti ili spriječenosti.

§ 2. Po svojoj službi on provodi odgojni i općeobrazovni sjemenišni program i prvenstveno je nadležan i odgovoran za disciplinu bogoslova. Brine se za održavanje dnevnoga reda; piše godišnje karakteristike bogoslova. Ovu disciplinsku funkciju vrši u dogovoru s ostalim članovima uprave u duhu Statuta i Pravilnika *Vrhbosanskoga bogoslovnoga sjemeništa*.

§ 3. U odsutnosti prefekta, njegove službe preuzima vicerektor.

§ 4. Vicerektor neka ne bude ispovjednik, osim ako kandidat to izričito želi.

Prefekt

Čl. 11.

§ 1. Prefekt neposredno usklađuje zajednički

život bogoslova u Sjemeništu i posebice bdije nad održavanjem kućnoga reda i normi propisanih Pravilnikom.

§ 2. Prefekt izbliza prati život i rad bogoslova te usmjerava život bogoslovske zajednice.

U dogovoru s ostalim poglavarima i pročelnicima sekcija inspirira i koordinira kulturni i zabavni rad bogoslova.

Prema potrebama odobrava povremena odstupanja od dnevnoga reda.

Duhovnik

Čl. 12.

§ 1. Duhovnik se brine za cjelokupni duhovni i liturgijski život zajednice; promiče i organizira liturgiju bogoslova; bdije nad njihovim redovnim i plodnim primanjem sakramenata; pruža duhovne pouke pojedinim tečajevima i cijeloj zajednici; prati duhovni rast svakoga bogoslova i stoji im na raspolaganju za osobno duhovno vodstvo, «imajući uvijek pred očima pastoralnu svrhu cjelokupne svećeničke formacije» (RF, 45).

§ 2. Isto tako brine se za održavanje godišnjih duhovnih vježbi za bogoslove; za duhovne vježbe prije đakonskog i svećeničkog ređenja; duhovne obnove; poučava kandidate obavljati bogoslužja u skladu s liturgijskim propisima; pripravlja kandidate za primanje službi.

§ 3. Duhovnik se brine za dovoljan broj ispovjednika, koje uza suglasnost poglavara, na njegov prijedlog, imenuje vrhbosanski nadbiskup.

Između predloženih ispovjednika kandidat može sebi izabrati jednoga kao svoga duhovnog vođu (kan. 239), čije ime mora priopćiti duhovniku. Duhovni vođa je dužan čuvati sadržaj duhovnog razgovora u najvećoj tajnosti.

§ 4. U odlučivanju o primanju kandidata u svete redove ili o njegovu otpuštanju, ne smije se tražiti mišljenje duhovnika, niti ispovjednika.

§ 5. Duhovnik se kao odgojitelj savjesti i promicatelj unutrašnjega života bogoslova ne miješa u vanjsku disciplinu Sjemeništa, ali ima pravo i dužnost upravi predlagati sve što smatra potrebnim i prikladnim za duhovno dobro bogoslova.

Ekonom

Čl. 13.

§ 1. Ekonom u dogovoru s rektorom upravlja materijalnim dobrima Sjemeništa, održava zgradu s inventarom, te nabavlja potrošna dobra nužna za život i rad svih koji borave u noj.

§ 2. On ima pečat Sjemeništa (pečat br. 2), vodi blagajnu ekonomata i isplaćuje račune.

§ 3. Brine se za sve poslove ekonomske prirode; zapošljava i neposredno nadzire rad pomoćnoga osoblja zaposlenoga u Sjemeništu.

§ 4. Vodi blagajničke dnevnike, čuva popise inventara i arhiv ekonomata, sastavlja godišnji izvještaj o materijalnom poslovanju te rektoratu i Vrhbosanskom ordinarijatu dostavlja po jedan primjerak.

§ 5. Za svoje poslovanje ekonom je odgovoran

Vrhbosanskom ordinarijatu i rektoru Sjemeništa.

Profesori

Čl. 14.

§ 1. Profesori teološko-pastoralnih disciplina, koji kao svećenici, u skladu sa svojim staležom, moraju pružati primjer kršćanskog, crkvenog i svećeničkog života također se moraju smatrati pravim odgojiteljima. Zato su obavezni truditi se oko uske i stalne suradnje sa sjemenišnim poglavarima kako bi što plodnije doprinosili ne samo znanstvenoj izobrazbi bogoslova, nego i cjelokupnoj njihovoj svećeničkoj formaciji (usp. RF, 33, 38).

Bogoslovi

Čl. 15.

§ 1. Bogoslovi su kandidati za ministerijalno svećeništvo koje dijecezanski biskupi iz Vrhbosanske metropolije ili izvan nje, ili redovnički poglavari, uza suglasnost vrhbosanskog nadbiskupa, upute na duhovnu i teološku formaciju u Sjemenište.

§ 2. Slobodnim stupanjem u Sjemenište kandidati prihvaćaju njegovu svrhu u skladu s čl. 2. ovoga Statuta svjesni da zajednički život i sav odgoj idu «za tim da se oni izgrade kao pravi pastiri duša po uzoru našega Gospodina Isusa Krista, Učitelja, Svećenika i Pastira» (OT, 4).

§ 3. Zajedničkim životom i radom u Sjemeništu bogoslovi se duhovno i intelektualno formiraju uza suradnju s poglavarima, za autentične svjedoke

kršćanske vjere i odgovorno pastoralno djelovanje.

§ 4. Već od samog stupanja u Sjemenište svakom se kandidatu treba objasniti da se od njega očekuje osobno aktivno djelovanje u duhovnoj i intelektualnoj formaciji, kako vlastitoj tako i drugih bogoslova.

§ 5. Duhovnu i intelektualnu formaciju bogoslova propisuju odredbe općega crkvenog učiteljstva, Biskupske konferencije BiH i vrhbosanskog nadbiskupa.

§ 6. «Da bi se promicala inicijativa pitomaca i njihova svijest odgovornosti» (RF, 24), bogoslovi vrše povjerene službe, aktivno sudjeluju u radu sekcija, te poglavarima iznose prijedloge bilo preko svojih predstavnika, bilo osobno.

§ 7. «Osnovne disciplinske točke koje se odnose na svagdašnji život pitomaca i uređenje cjelokupne ustanove» (RF, 25) iznesene su u *Pravilniku Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa* koji je sastavni dio ovoga Statuta.

Sjemenišna crkva i liturgijska slavlja

Čl. 16.

§ 1. Crkva sv. Ćirila i Metoda, arhitektonski sastavni dio Bogoslovije, jest crkva *Sjemeništa*. Ona je javni oratorij u kojem se slavi liturgija za bogoslove, kućno osoblje i ostale vjernike.

§ 2. Kućna sjemenišna kapelica, posvećena Navještenju Gospodinovu (Blagovijest), također je u službi liturgijsko-duhovnog života bogoslova.

§ 3. Bogoslovi u sjemenišnoj crkvi i sjemenišnoj

kapelici sudjeluju na liturgijskim slavljinama, kako određuje *Pravilnik Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa*.

§ 4. Budući da «ravnatelji i profesori čine jedinstvenu zajednicu odgojitelja i zajedno s bogoslovima pružaju sliku samo jedne obitelji koja će izvršavati Gospodinovu želju: 'Ut unum sint' (Iv 17,11)» (RF, 38), s pravom se očekuje od njih svih da se na pojedine, *Pravilnikom Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa* propisane dane tijekom akademske godine okupe na zajedničko euharistijsko slavlje.

Završne odredbe

Čl. 17.

Ovim Statutom prestaje važiti *Statut Vrhbosanske katoličke bogoslovije* od 23. listopada 1980.

Čl. 18.

Ovaj Statut stupa na snagu 3. prosinca 2006.

PRAVILNIK VRHBOSANSKOG BOGOSLOVNOG SJEMENIŠTA

Uvod

Pravilnik je skup odredaba koje se tiču cjelokupnog života bogoslova u Sjemeništu, a posebno je usmjeren na izgradnju sjemenišnog zajedništva i osobnu formaciju na putu do svećeništva. Sjemenišno zajedništvo treba prožimati sva područja sjemenišnog života, a posebice se izražava zajedničkim liturgijskim slavljinama, sudjelovanjem na zajedničkim manifestacijama, akcijama i angažmanu u Sjemeništu. Stupanje u Sjemenište za svakog bogoslova ima osobnoga smisla samo onda ako ta osoba iznutra i izvana slobodno prihvaća temeljna načela Sjemeništa, te ako ozbiljno nastoji uskladiti svoj vlastiti životni stil prema Evanđelju.

Sveta Kongregacija za katolički odgoj u svom dokumentu *Temeljne odredbe o svećeničkom odgoju i obrazovanju* od 6. siječnja 1970. traži da «svako sjemenište ima svoja disciplinska pravila potvrđena od biskupa (ili, ako je riječ o interdijecezanskom sjemeništu, od zbora biskupa); tu neka budu naznačene osnovne disciplinske točke koje se odnose na svagdanji život pitomaca i uređenje cjelokupne ustanove» (br. 25).

U duhu ovih propisa *Pravilnik Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa* (Pravilnik) pobliže

razrađuje disciplinska pravila donesena u *Statutu Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa (Statut)* i novijim dokumentima crkvenog učiteljstva.

Statutom su regulirana prava i dužnosti svih koji djeluju u Sjemeništu kao crkveno odgojno-obrazovnoj ustanovi, a *Pravilnikom* se pobliže određuju prava i dužnosti poglavara i bogoslova, koje njihovi ordinariji „uza suglasnost vrhbosanskog nadbiskupa, upute na duhovnu i teološku formaciju u Sjemenište“ (*Statut*, čl. 14, § 1).

Pravilnik detaljnije obrađuje:

- liturgijska slavlja i duhovni život bogoslova,
- intelektualnu formaciju bogoslova,
- službe bogoslova u Sjemeništu,
- kulturni i zabavni rad bogoslova,
- kućni red,
- praznike bogoslova,
- primanje i otpuštanje kandidata,
- prijelazne odredbe,
- dnevni red u Sjemeništu.

I. LITURGIJSKA SLAVLJA I DUHOVNI ŽIVOT BOGOSLOVA

1. Sveta liturgija «vrhunac kojemu teži djelatnost Crkve i ujedno izvor iz kojega proistječe sva njezina snaga» (*Sacrosanctum Concilium* [SC], 10) središte je i izvor života sjemenišne zajednice.
2. «Stoga je veoma potrebno da svagdanje slavlje Euharistije, koje se upotpunjuje sakramentalnom pričešću, primljenom u punoj slobodi i dostojanstvu, bude središte čitavoga života u Sjemeništu i da pitomci u njemu svjesno sudjeluju» (*Instrukcija o liturgijskom odgoju u sjemeništima*, br. 23).
3. Ravnateljstvo Sjemeništa omogućit će «razboritu raznolikost u načinu sudjelovanja kod svete liturgije, kako bi bogoslovi ne samo primili od nje veću duhovnu korist nego se već od sjemenišnih godina i praktično pripravljali na buduću službu i liturgijski apostolat» (RF, 52).
4. Euharistijsko slavlje redovito se slavi u kućnoj kapelici, a predvode ga u načelu poglavari, prema rasporedu i dnevnom redu; nedjeljom, svetkovinama te određenim blagdanima i danima bogoslovi su na konventualnoj misi u katedrali. Kad su pontifikali, dužni su sudjelovati na toj misi. Svaki neopravdani izostanak sa svete mise pokazatelj je nedozreloga svećeničkog poziva i bit će tretiran kao jedan od razloga za otpuštanje iz Sjemeništa.
5. Đakoni, akoliti i čitači vrše svoje službe na misi

bogoslovske zajednice, a pročelnik liturgijske glazbe, u dogovoru s glavnim celebrantom, odabire prikladne napjeve i pjesme (usp. *Instrukcija*, 23). Tijekom tjedna za organiziranje liturgijskih slavlja brine se liturgijska grupa u dogovoru s duhovnikom. Ona uređuje liturgijsku bogoslovnu ploču ispred kapelice.

6. Ravnateljstvo može povremeno organizirati euharistijska slavlja s pojedinim godištima.
7. U svrhu njegovanja nužnoga zajedništva između bogoslova, poglavara i profesora (usp. *Statut* čl. 16, § 4), očekuje se da svi sudjeluju u euharistijskom slavlju na ove dane: Zaziv Duha Svetoga na početku akademske godine, Dan Teologije, Patron Sjemeništa - Blagovijest i Dan zahvalnosti za akademsku godinu (*Te Deum*).
8. Radi svoje pastoralne formacije bogoslovi mogu nedjeljama i blagdanima sudjelovati i na drugim misama, uz prethodno odobrenje poglavara.
9. Bogoslovi u reverendama i liturgijskom odijelu asistiraju kod misa i drugih liturgijskih čina u Sjemeništu, na pontifikalu i konventualu; u drugim crkvama u gradu, ako su pozvani i od poglavara Sjemeništa određeni; a oni koji nisu u asistenciji, sudjeluju u kolarima. U crkvi trebaju biti na mjestu koje doliči njihovu bogoslovskom statusu i budućem zvanju.
10. Duhovnik usmjerava, uvježbava i nadzire liturgijske obrede u Sjemeništu.
11. «U sjemeništu treba istovremeno gajiti i dolično uskladiti liturgiju i vlastiti život svakog pojedinca... Pitomci se moraju učiti da iz

liturgijskog života, u kojemu punije sudjeluju, gaje unutarnji život, kako bi postupno poprimili duh razmatranja i obraćenja duša. Osim toga liturgijski život pitomaca treba otkriti usku povezanost između svete liturgije i svagdanjeg života, kako svećenika tako i ljudi uopće, što potiče na apostolat i zahtijeva istinsko svjedočanstvo žive vjere po djelotvornoj ljubavi» (*Instrukcija*, 10).

12. Prema časnoj predaji sveopće Crkve *jutarnja* i *večernja* jesu molitveni stožeri svagdanjega časoslova (usp. SC, 89) i neka se obavljaju kao zajedničke molitve bogoslova. Bogoslovi u načelu zajednički mole i *povečerje* kao duhovni smiraj dana.
13. Redovito i snažno sredstvo formiranja savjesti jest često pristupanje sakramentu pokore. Zajedničko pokorničko bogoslužje sastavni je dio duhovne formacije.
14. Bogoslovi neka izaberu ispovjednika u punoj slobodi između onih, koje je biskup na prijedlog ravnateljstva imenovao za tu službu (usp. RF, 55 i *Statut*, čl. 12, § 3).
15. Iskušana pomoć za napredovanje u duhovnom životu jest duhovno vodstvo, koje se sastoji u sustavnom nastojanju oko kršćanske zrelosti pod vodstvom duhovnika i ispovjednika.
16. Osim individualnoga duhovnog vodstva duhovnik pruža bogoslovima i zajedničku duhovnu pouku «ili naputke prilagođene problemima i mentalitetu današnjih mladića» (RF, 56), na kojima je obavezno sudjelovanje bogoslova.

17. Da bi život bogoslova bio uglavljen s Kristom u Bogu (usp. Kol 3,3), neka se mjesečno ili dvomjesečno obavljaju duhovne obnove a jednom godišnje višednevne duhovne vježbe (usp. RF, 56).
18. «Sveto je Pismo duša čitave teologije» (OT, 16), stoga neka se bogoslovi potiču na svakodnevno čitanje i razmatranje Božje riječi.
19. Neka se bogoslovi radi punije duhovne formacije, osim zajedničkih pobožnosti, potiču na česte osobne pohode Presvetom, dnevni ispit savjesti, svakodnevno moljene krunice, te čitanje duhovne literature.

II. INTELEKTUALNA FORMACIJA BOGOSLOVA

20. Intelektualno-teološku formaciju bogoslova posebno određuje *Statut i Pravilnik Vrhbosanske katoličke teologije*, a Sjemenište se brine o uspješnosti te formacije, te dodatno i o općoj duhovnoj i kulturnoj formaciji.
21. Bogoslovi su dužni prisustvovati predavanjima. U slučaju bolesti ili drugoga opravdanog razloga izostanka s predavanja, bogoslovi se, uz upravu VKT-a, moraju javiti odgojitelju (prefektu, vicerektoru).
22. Bogoslovi su dužni studirati kako i kada to određuje dnevni red Sjemeništa. Isto su tako obavezni redovito polagati ispite dotičnoga semestra. Bez opravdanoga razloga ne bi smjeli prenositi ispite iz jedne akademske godine u drugu.

23. Ravnateljstvo Sjemeništa će nastojati, u suradnji s profesorima VKT-a, pronaći način kako motivirati bogoslove na ozbiljno i savjesno studiranje i uspješno, pravovremeno polaganje ispita, te pomoći onim bogoslovima koji iz opravdanih razloga teže spremaju i polažu ispite.
24. «Treba da se uvelike cijeni poučavanje i vježbanje glazbe u Sjemeništu» (SC, 115), stoga se preporučuje osobno vježbanje u sviranju. Budući da «u Sjemeništu mora postojati pjevački zbor» (*Instrukcija*, 13; usp. *Musica sacra* (MS), 19), regens chori crkvenog pjevanja odabire prikladne bogoslove za članove zbora. Članovi zbora su dužni sudjelovati na svim vježbama i nastupima zbora. Postoje i vježbe zajedničkog pjevanja kojima su dužni prisustvovati svi bogoslovi.

III. SLUŽBE BOGOSLOVA U SJEMENIŠTU

25. «Da bi se organizirao i usavršio sjemenišni život te se promicala inicijativa pitomaca i njihova svijest odgovornosti» (RF, 24), biraju se i postavljaju nositelji službi bogoslova na početku svake akademske godine.
26. Generalnoga duktora i viceduktora biraju bogoslovi između kandidata (starijih godišta), koje predlaže ravnateljstvo; zbog profila službi odvojeno se biraju generalni duktor i viceduktor. Pojedini tečajevi biraju svoga duktora, a ravnateljstvo ga potvrđuje.

27. Generalni duktor kontaktira s ravnateljstvom u pitanjima dnevnoga života koji se tiče bogoslova; predmoli u blagovaonici; informira bogoslove o onome što se tiče zajednice, a nije obuhvaćeno dnevnim redom; iznosi ravnateljstvu prijedloge i želje bogoslova; zajedno s ravnateljstvom Sjemeništa suodgovoran je za red i disciplinu u kući i za njegovanje zdravoga crkvenog duha među bogoslovima kao i za progresivno nastojanje svakoga bogoslova oko osobne suodgovornosti u sjemenišnoj zajednici.
28. Viceduktor zamjenjuje generalnoga duktora. Suraduje s ekonomom i vodi radni raspored za kućne poslove koje obavljaju bogoslovi.
29. Duktori pojedinih godišta kontaktiraju u ime svoga godišta s ravnateljstvom, generalnim duktorom i viceduktorom u pitanjima zajedničkoga života u Sjemeništu.
30. Sve ostale službe imenuje sjemenišno ravnateljstvo: ceremonijara, sakristana, orguljaša i ostale pročelnike sekcija.
31. Ceremonijar pomaže glavnom katedralnom ceremonijaru; određuje asistenciju za ceremonije i brine se za raspored ministriranja u Sjemeništu; sudjeluje na liturgijskim sastancima s duhovnikom.
32. Sakristan se brine o urednosti sakristije i kapelice; brine se za pripremu liturgijskih slavlja u kapelici; poučava bogoslove prve godine u sakristanskoj službi koju su svi dužni proći; po potrebi pomaže u pripremi liturgijskih slavlja u sjemenišnoj crkvi.

33. Orguljaši se brinu o crkvenom pjevanju u sjemenišnoj zajednici; sviraju u kapelici; s predsjedateljem liturgijskoga slavlja dogovaraju i odabiru što će se pjevati.
34. Odgovorni za sport organizira sportske aktivnosti i brine se o sportskim rekvizitima.
35. Voditelj čitaonice i dvorane s televizorom brine se o dnevnim novinama i urednosti prostora.
36. Voditelj sekcije za kulturu brine se o kulturnim aktivnostima bogoslova, posebice dramske i glazbene kulture; brine se za koordinaciju Vokalno instrumentalnoga sastava (VIS) Emanuela.
37. Kroničar bilježi sve događaje slikom i tekstom i surađuje s medijima.
38. Poslužitelji u kafiću brinu se o kafiću koji služi za odmor, okrjepu i druženje.
39. Asistenti u dvorani Pavla VI. Brinu se za pripremu dvorane za različita kulturna i znanstvena događanja; brinu se o razglasu, rasvjeti, dekoraciji i urednosti.
40. Voditelj duhovne knjižnice brine se o izdavanju i povratku knjiga; održava čistoću i urednost prostora; surađuje s duhovnikom.
41. Bolničar u suradnji s ravnateljstvom brine se o bolesnim bogoslovima.
42. Bogoslovi izdaju svoj list *Gorući grm*. Uredničko vijeće s glavnim urednikom imenuju poglavari.
43. Prava i dužnosti nositelja službi proizlaze iz naravi njihove službe. Sve nejasnoće i poteškoće rješavaju u dogovoru s ravnateljstvom, koje može tijekom godine, ako je potrebno, zamijeniti voditelje službi.

IV. KULTURNI I ZABAVNI RAD BOGOSLOVA

44. Uz redovne mogućnosti koje pruža teološki studij bogoslovi svoje sposobnosti, za budući pastoralni rad, razvijaju u okviru sjemenišnih sekcija, u skladu s čl. 14, § 3 - 5 *Statuta*.
45. U Sjemeništu djeluju sljedeće sekcije:
 - misijsko-karitativna,
 - liturgijsko-glazbena,
 - kulturna,
 - medijska,
 - sportska.
46. Pročelnike sekcija postavlja ravnateljstvo na početku akademske godine prilikom postavljanja u službe.
47. Vicerektor i prefekt, u ime ravnateljstva, programiraju i koordiniraju rad sekcija u dogovoru s pročelnicima sekcija.
48. Sudjelovanjem u radu sekcija bogoslovi razvijaju sposobnosti koje se traže za uredno i uspješno pastoralno djelovanje. Stoga svaki bogoslov sudjeluje u jednoj od sekcija koja po svom programu odgovara njegovim sposobnostima i željama.
49. Pastoralno korisne i dobro uvježbane programe mogu bogoslovi, uz pristanak ravnateljstva, na poziv zainteresiranih davati i izvan Sjemeništa.

V. KUĆNI RED

50. «Zajedničkim životom i radom u Sjemeništu bogoslovi se duhovno i intelektualno formiraju, uza suradnju s poglavarima i profesorima, za autentične svjedoke kršćanske vjere i odgovorno pastoralno djelovanje» (*Statut*, čl. 14, § 3).
51. Bogoslovi su dužni svakoga dana zajednički sudjelovati u svetoj misi, zajedno moliti *jutarnju* i *večernju* (usp. 12) i svakodnevno razmatrati. U načelu bogoslovi dan završavaju zajedničkim moljenjem *povečerja*.
52. Da bi se što bolje spremili za svećeničku službu, «neka im bude na srcu dnevni razgovor s Kristom Gospodinom u posjećivanju i osobnom štovanju Presvete Euharistije» (PO, 18), te svakodnevno čitanje Svetog Pisma.
53. Bogoslovi su dužni prisustvovati svim duhovnim obnovama, egzortama i drugim duhovnim sadržajima.
54. Bogoslovi su dužni u vrijeme studija ozbiljno studirati i ne ometati druge u njihovu studiju. U vrijeme studija bogoslovi smiju izbivati iz Sjemeništa samo uz važan razlog, a i tada uza znanje i odobrenje poglavara.
55. Bogoslovi su dužni sami spremati svoje sobe i držati ih urednima. Soba je mjesto za boravak, učenje, odmor i spavanje onoga kojem je dodijeljena. Nije dopušteno pretvarati je u zajednički prostor: grupno druženje, zajedničko slavlje, gledanje filmova, diskoklub, gostinjsku sobu (tj. dovođenje gostiju koji ne pripadaju sjemenišnoj zajednici).

56. Sobe se mogu držati zaključane samo u vrijeme odsutnosti i noćnoga počinka. Prije odlaska na praznike i u slučaju višednevnoga izbivanja iz Bogoslovije ključeve treba predati poglavaru. Potrebne popravke, preko portira, treba prijaviti ekonomu.
57. Strogo je zabranjeno pušenje u sobama, u svim zajedničkim javnim prostorijama, uključujući i hodnike. Alternativni prostori za pušenje jesu terase, kafić i za to određene prostorije.
58. Privatni posjet bogoslov treba najaviti prefektu ili vicerektoru, a u njihovoj odsutnosti jednome od drugih poglavara. Gosti se primaju u posjetnoj sobi (govornica); roditeljima i užoj rodbini bogoslovi mogu pokazati svoje sobe i Sjemenište, te ih, uz najavu poglavarima, mogu dovesti na objed.
59. Neka bogoslovi izbjegavaju nepotrebne i beskorisne posjete i šetnje po gradu. Nije dopušteno zalaziti u stanove studenata i studentica. Eventualni posjeti dopušteni su uz odobrenje odgojitelja.
60. Bogoslovima se preporučuje šetnja u slobodno vrijeme.
61. Nedjeljama, blagdanima i državnim praznicima, kada nema portira, bogoslovi su dužni dežurati na porti. Portiri obavljaju svoju službu prema smjernicama uprave Sjemeništa.
62. Porta se zaključava u 21,00 sat. Za eventualni ulazak kasnije, bogoslovi moraju zatražiti dozvolu i ključ od vicrektora ili eventualno drugoga poglavara.

63. Izbivanja iz kuće bez znanja poglavara, osim u slobodno vrijeme, nisu dopuštena; a noćna izbivanja bez dopuštenja su strogo kažnjiva.
64. Bogoslovi sami plaćaju svoje telefonske račune. Oni koji posjeduju internet trebaju imati uvijek na pameti da su telefonski priključci, preko kojih se spajaju na internet, dodijeljeni Sjemeništu, pa stoga svako korištenje, kojim se krše državni i moralno-etički propisi, nije dopušteno, jer, neobzirni pojedinac može nanijeti veliku moralnu štetu cijeloj zajednici.
65. Vozila u vlasništvu Sjemeništa koriste se samo za potrebe Sjemeništa ili u zajedničke svrhe, a odobrenje daje vicedirektor.
66. Bogoslovima nije dopušteno u Sjemeništu posjedovati vlastita prijevozna motorna sredstva.
67. Svu prispjelu poštu za bogoslove podiže i dijeli generalni direktor, a pojedinačno podizanje pošte nije dopušteno.
68. Sve obavijesti stavljaju se na oglasnu ploču s koje su se bogoslovi dužni informirati. Samo u iznimnim prilikama, obavijesti se daju u blagovaonici.
69. Od *povečerja* do doručka u kući vlada šutnja. Za sve aktivnosti poslije *povečerja* koje remete noćni mir, treba tražiti dopuštenje odgojitelja. Nakon 22,30 svi moraju biti u vlastitim sobama.
70. Redovnice, kućno osoblje i radni personal bogoslovi će dostojno poštivati i dužno cijeniti njihov požrtvovalni rad i neće remetiti obavljanje njihovih obveza. Bogoslovi ne mogu radnom personalu određivati poslove.

71. Bogoslovima je zabranjen pristup u kuhinju i u sestarske prostorije.
72. Svaki bogoslov mora imati brojem ili monogramom čitko obilježeno rublje. Rublje se na pranje predaje prema odobrenom rasporedu. Za usluge u svezi s rubljem i odjećom bogoslovi mogu moliti osoblje koje je za to zaduženo.
73. Obroci su u Sjemeništu zajednički. Stoga imaju svi dolaziti na vrijeme te započinjati i završavati molitvom; prije i poslije ručka i večere molitva je zajednička.
74. Bogoslovi sami poslužuju kod svojih dnevnih obroka, ali ni tada nepotrebno ne ulaze u kuhinju niti suvišno razgovaraju s kuhinjskim osobljem.
75. Bogoslovi paze na red i čistoću u svim sjemenišnim, napose higijenskim prostorijama, svjesni da je to ujedno izraz stambene kulture. Isto tako neka brižno čuvaju kućni inventar kao dobro zajednice.
76. Učinjenu štetu dužni su prijaviti poglavarima i materijalno je nadoknaditi.
77. Ozbiljnost pripreme duhovne formacije za buduće pastoralno djelovanje traži od bogoslova da svojim govorom i svojim postupcima svjedoče svoje buduće svećeničko zvanje. Posebno neka paze na izbjegavanje ružnih i dvoličnih izraza te psovki, kao i pjevanja ili slušanja glazbe koja nije u skladu s njegovim duhovnim i intelektualnim profilom.
78. Bogoslovi se trebaju pristojno i čedno ponašati te jednostavno i skladno oblačiti, izbjegavajući svaku ekstravaganciju. Po kući nije dopušteno

- hodati nepristojno ili oskudno obučeno.
79. U svečanim liturgijskim i izvanliturgijskim prigodama bogoslovi nose odijelo s kolarom ili drugim svećeničkim znakom prema dijecezanskim propisima.
 80. U kapelicu nije dopušteno dolaziti nepristojno obučen (u sportskoj odjeći, sportskim patikama, noćnim papučama i ostaloj neprikladnoj odjeći za kapelicu).
 81. Bogoslovi trebaju posvećivati posebnu pažnju osobnoj higijeni kao što je: kupanje, šišanje, brijanje i dr.
 82. Noćni je počinak potreban za tjelesno zdravlje i duhovnu svježinu. Stoga se svi bogoslovi imaju držati dnevnoga reda glede lijeganja i ustajanja.
 83. U slučaju bolesti bogoslov je dužan obavijestiti duktora svoga godišta ili bolničara koji informira prefekta ili vicerketora. Bolničar je dužan pobrinuti se za bolesnika.
 84. Pravila uljudbe i odredbe *Pravilnika* traže da se bogoslov za prekršaj dnevnoga reda obavezno ispriča poglavaru.
 85. Ravnateljstvo Sjemeništa je dužno bogoslove prve akademske godine temeljito upoznati s pravilima lijepoga ponašanja u Sjemeništu i sa svim točkama *Statuta* i *Pravilnika*, a starija godišta pokatkad podsjećati da se od njih očekuje osobni rast u zrelosti i osjećaj odgovornosti te prihvaćanje normi zajedničkog i privatnoga života radosno, s ljubavlju i unutarnjim uvjerenjem (usp. RF, 26).

VI. PRAZNICI BOGOSLOVA

86. Nedjeljama, blagdanima te državnim praznicima i drugim danima kad nema predavanja postoji posebni dnevni red u Sjemeništu.
87. Bogoslovi odlaze kućama za božićne, uskrsne i semestralne praznike. Za božićne blagdane ostaje grupa bogoslova radi asistiranja na pontifikalu prema odredbi ravnateljstva.
88. Božićni praznici traju od 23. prosinca poslije predavanja do 5. siječnja uključivo; zimski praznici su sedam dana prije početka ljetnoga semestra; uskrsni praznici traju od Uskrsa poslije pontifikalne mise do Bijele nedjelje uključivo; ljetni praznici traju od blagdana sv. Ćirila i Metoda (5. srpnja) do prvoga ponedjeljka u listopadu.
89. Prije odlaska na praznike, bogoslovi se trebaju pozdraviti s odgojiteljima, kao i po povratku s praznika.
90. Za vrijeme praznika bogoslov bi se trebao staviti na raspolaganje svome župniku te vrijeme praznika iskoristiti za osobnu izgradnju, pomaganje svojim kod kuće i postupnu pastoralnu inicijaciju. Bogoslov neka preko praznika ne zapušta svoj duhovni život, svakodnevna liturgijska slavlja i molitvu. Neka bude svjestan da i svojim doličnim ponašanjem tijekom praznika dokazuje svoju ozbiljnu nakanu i prikladnost za ministerijalno svećeništvo. O vladanju svakoga bogoslova preko praznika ravnateljstvo se treba informirati na prikladan način.

91. O duljem odsustvu preko praznika izvan vlastite župe (npr. inozemstvo) neka bogoslov obavijesti župnika ili poglavara ili kako određuje njegov ordinarij.

VII. PRIMANJE I OTPUŠTANJE KANDIDATA

92. U Sjemenište se primaju kandidati za svećenike koje njihovi ordinariji upute u skladu s čl. 14, § 1 *Statuta Sjemeništa*.
93. Odluku o otpuštanju kandidata donosi rektor zajedno s disciplinskim poglavarima i u dogovoru s vrhbosanskim ordinarijem, a ako je kandidat koje druge biskupije ili redovničke zajednice i u dogovoru s njegovim ordinarijem ili vrhovnim poglavarom, i tu odluku pismeno prosljeđuje biskupu odnosno redovničkom poglavaru dotičnoga kandidata.
94. Poglavari će sugerirati ordinariju je li prikladno da njegov otpušteni bogoslov nastavi studij na VKT-i.
95. Odluka o otpuštanju iz Sjemeništa će se donijeti:
- a) ako kandidat prema sudu ravnateljstva svojim životom i vladanjem ne pokazuje sposobnosti i vrline nužne za svećenički poziv;
 - b) ako kandidat opetovano i nakon upozorenja narušava sjemenišnu disciplinu grubim kršenjem dnevnoga reda i ovoga *Pravilnika* kao npr.: cjelodnevnim ili višednevnim izbivanjem izvan kuće bez

znanja poglavara, prekomjernim neopravdanim izostancima od predavanja. Otpušta se iz Bogoslovije i onaj bogoslov koji je sklon alkoholu ili drugim opojnim sredstvima; koji namjerno oštećuje zajedničko dobro; koji je sklon nasilju, krađi, psovci i nedoličnom izražavanju; koji pokazuje opetovanu neposlušnost, otvoreno odbija usvajati vrijednosti određene programom formacije; koji upečatljivo negativno utječe na druge bogoslove i život zajednice;

- c) ako kandidat sedam puta ispusti misu bez opravdanja tijekom jedne školske godine te prekomjerno izostaje s ostalih molitvenih točaka;
- d) ako prema prosudbi ravnateljstva, zbog lijenosti i nemarnosti kandidat ne položi propisane ispite u zadanim ispitnim rokovima dotične akademske godine;
- e) ako je kod kandidata dijagnosticirana bolest koja priječi obavljanje svećeničke službe;
- f) ako kandidat ne može zadovoljiti propisani program studija;
- g) ako kandidat krši moralno-ćudoredna pravila svećeničkoga ponašanja.

96. Otpuštenom kandidatu poglavari su dužni iznijeti razloge otpuštanja.

97. Ako netko svojevoljno napušta Sjemenište, neka ga ravnateljstvo potakne da se sa Sjemeništem i svojim ordinarijem rastane na dostojanstven način.

VIII. PRIJELAZNE ODREDBE

98. Dnevni red za radne dane, nedjelje i blagdane, te ispitno razdoblje jest integralni dio ovoga *Pravilnika*.
99. Slobodnim stupanjem u Sjemenište bogoslovi se obavezuju na održavanje odredaba ovoga *Pravilnika*. Svaki novi bogoslov stupanjem u Sjemenište potpisuje izjavu o održavanju ovoga *Pravilnika*.
100. Pojedine točke ovoga *Pravilnika* poglavari Sjemeništa, u dogovoru s vrhbosanskim ordinarijem, mogu mijenjati prema zahtjevima odgoja i funkcioniranja sjemenišne zajednice.
101. *Pravilnik* usmjeruje svakoga kandidata i pomaže mu da svoj život suobličuje Isusu Kristu čiji svećenik želi postati.
102. Ovaj *Pravilnik* donesen je u skladu s točkom 25 pobudnice *Ratio fundamentalis* i čl. 15, § 7 *Statuta* Sjemeništa, a stupa na snagu odobrenjem vrhbosanskog ordinarija.

Ovaj *Pravilnik* stupa na snagu prvom nedjeljom Došašća 3. prosinca 2006.

U Sarajevu na blagdan svetog Andrije apostola, 30. studenog 2006.

Vinko kardinal Puljić
Nadbiskup vrhbosanski

Sarajevo

Datum: 27. studenog 2006.
Broj: 1382/2006

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA
ARCHIDIOECESIS VRHBOSNENSIS

Kaptol 7
BH - 71000 Sarajevo
Tel. +387/33/ 208 878; 218 823
Fax: 033/212 937
E-mail: kaptolka@bih.net.ba

Primio sam Vaš dopis broj 117/06 od 22. studenog ove godine te tekstove Statuta i Pravilnika Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa. Nakon što sam saslušao mišljenje biskupa BK BiH i drugih mjerodavnih tijela čije su primjedbe uvrštene u konačni tekst Statuta i Pravilnika ovim

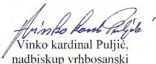
ODOBRAM

STATUT I PRAVILNIK VRHBOSANSKOG BOGOSLOVSKOG SJEMENIŠTA. Ovaj Statut i Pravilnik stupaju na snagu na Prvu nedjelju došašća te se njime dokidaju svi prijašnji.

Želeći Božji blagoslov u radu Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa, iskreno pozdravljam

Predrag Stojčević, vicekancelar

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

DNEVNI RED U VRHBOSANSKOM BOGOSLOVNOM SJEMENIŠTU

U radne dane

6,30	ustajanje
6.50	osebna molitva
7,00	jutarnja molitva; sveta misa
7,45	doručak
8,30	predavanja pohod Presvetom prije ručka
13,00	ručak
15,30	obvezan studij
18,45	večernja molitva
19,00	večera
20,30/21,00	rekreacija (zimsko i ljetno razdoblje)
21,00/21,30	povečerje i poticaji za razmatranje; tišina (zimsko i ljetno razdoblje)
22,30	počinak

Nedjeljom i blagdanom

7,00	ustajanje
7,20	osebna molitva
7,30	jutarnja molitva, <i>svečana</i>
7,45	doručak
9,00/10,30	konventual ili pontifikal pohod Presvetom prije ručka
13,00	ručak
18,40	večernja molitva, <i>svečana</i>
19,00	večera
21,30	povečerje; tišina
22,30	počinak

U ispitnom razdoblju

6,45	ustajanje
7,15	jutarnja molitva; sveta misa
7,45	doručak
8,30	studij
	pohod Presvetom prije ručka
13,00	ručak
15,30	studij
18,45	večernja molitva
19,00	večera
20,30/21,00	rekreacija (zimsko i ljetno razdoblje)
21,00/21,30	povečerje i poticaji za razmatranje; tišina (zimsko i ljetno razdoblje)

Napomene:

1. Četvrtkom misa zajednice u 18,15.
2. Pjevanje utorkom i petkom u 19,30.
3. Subotom: rad po sekcijama, konferencije, duhovne obnove itd.
4. Subotom zajednička misa po odredbi poglavara.
5. Subotom i uoči blagdana (tj. kad se ravna po nedjeljnom rasporedu) mogućnost zadržavanja u prostorijama za rekreaciju do 22,30; povečerje privatno.

